

Calea Moșilor

Calea Moșilor e lungă, ba e lată. Calea Moșilor e cea mai frumoasă stradă pe care am întâlnit-o, pentru că vom locui aici. Se întinde de la bulevardul Republicii până la magazinul Bucur Obor, care este atât de înalt, încât uneori acoperă până și soarele. Și blocurile noastre vor fi înalte, însă acum sunt în construcție. La parterul lor vor fi magazine, iar pe mijlocul străzii va trece tramvaiul 21.

Acum, noi locuim împreună cu bunica, pe strada Știrbei Vodă, într-un bloc dărăpănat. Anton spune că blocul a prins multe cutremure, iar la următorul mai mare, o să cadă. Lui Anton îi e frică să mai stea aici. Și mamei îi e frică de bunica. Așa că trebuie să ne mutăm pe Calea Moșilor, într-un apartament nou, doar al nostru.

Merg împreună cu Anton ca să vizităm șantierul. Peste tot sunt schele care înalță blocurile.

Și mai sunt și oameni care mișună ca furnicile. Ei sunt muncitorii care construiesc.

Eu și Anton sărim peste gropi și peste mormane de pietriș.

— Dacă treaba merge bine, până la toamnă ne mutăm...

— De ce se cheamă Calea Moșilor? întreb eu. Pentru că aici o să stea mulți moși?

— N-are nicio legătură cu moșii, râde Anton. Aici era o stradă veche, care a fost demolată. Mergea la piața de la Obor, care se numea Târgul Moșilor, pentru că se ținea de Moși. Îți mai aduci aminte când ți-ai pus tu astă-primăvară o Babă pe 3 martie?

— Da. Și a fost soare. Mama a zis că-s o fetiță bună.

— Așa... deci știi cum e cu Babele! În martie, după ce se termină cu Babele, vin Moșii... Iar târgul ăla de care îți spuneam, acolo, la Obor, avea loc tocmai atunci... de Moși! Acuma înțelegi?

Nu prea. Mă uit la blocul mare, care se cheamă Bucur Obor, și mă aștept ca toate ferestrele să se deschidă și din spatele lor să răsară niște moși care să se holbeze la noi. Ce caută ăștia doi, un tată tânăr și un copil, la noi, pe Calea Moșilor?

Anton n-are nicio treabă cu moșii mei, încearcă doar să vadă care va fi blocul nostru.

— La numărul 180, spune el.

Însă strada asta mare și neterminată n-are numere. Tot ocolim gropile, urcăm și coborâm mormanele de nisip. Lăsăm urme de pași în asfaltul pe care muncitorii tocmai l-au pus și ne uităm în sus, la blocurile care par toate la fel – fără uși, fără

geamuri, fără viață, ca niște schelete preistorice de mamuți, pe care oamenii tocmai le-au dezgropat din pământ. Nu găsim blocul nostru, nu mai putem înainta, nu mai știm exact unde suntem. Până la urmă, mergem drept, pe șinele albastrui de tramvai, care trebuie să ne scoată undeva, în orașul numit București.

Ne-am rătăcit pe strada noastră, Calea Moșilor, înainte ca ea să existe cu adevărat.

— Ia! strigă Anton. Vor să mute biserica!

Mă ia de mână și mă duce într-un loc unde s-a adunat multă lume. Nu văd nimic, dar Anton, care are un metru optzeci, vede. Își tot ițește capul pe deasupra celorlalți, iar eu nu aud decât un huruit. E mult praf, încep să tușesc.

— Ai văzut?! îmi strigă Anton ca să acopere zgomotul. Mută biserica Olari!

Nu văd nimic. Cum pot să văd printre picioarele oamenilor?

Mă ridică și mă pune pe umeri. Acum văd biserica înclinată într-o parte, de zici că se scufundă, încă puțin și dispare de tot, într-o mare de praf.

— Vezi? strigă Anton de sub mine. O mută pe șine.

Nu pot să văd șinele și cred că mă păcălește. Că doar biserica nu e tramvaiul 21, ca să meargă pe șine...

Atunci, ceva scrâșnește și biserica începe să se miște, să înainteze prin praf, ca un vapor. Vine spre noi.

— De ce au mutat biserica? am întrebat în seara aia.

— Ca să construiască blocurile noastre, a zis Anton.

Ne-am mutat mai devreme decât credea Anton, adică prin august. Calea Moșilor era aproape terminată. În dreapta scării noastre de la numărul 180, se deschisese deja magazinul de Electrocasnice. De acolo a cumpărat mama primul nostru frigider. În stânga urma să se deschidă Foto-Muzica. De acolo, Anton îmi va cumpăra, pe rând, toate cele două sute de plăci cu povești.

— Și acuma, știi cine sunt eu? mă întrebă Anton, ca de fiecare dată când vin acasă de la grădiniță.

— Un doctor, un vraci... mă prefac eu că nu știu, exact ca-n poveste.

— Greșit! Eu sunt Mateiaș Gâscarul și ai să mi-o plătești, boierule! țipă Anton și începe să mă fugărească prin noul nostru apartament.

Mă ascund ca să nu mă prindă Mateiaș și să mi-o iau pe spinare, tot ca-n poveste.

— Adina, unde ești?

— Sunt aici.

— Unde aici?

— Aici, sub birou!

— Doino, am adus și biroul de dincolo? întrebă Anton, căutându-mă.

Așa a început viața noastră de pe Calea Moșilor, ascunzându-ne unii de alții și regăsindu-ne din când în când între două uși, la două ferestre vecine, ce dădeau spre balconul ca un maț, care prelungea inutil apartamentul: trei camere, îmbunătățiri – tapet, faianță, gresie, vedere la stradă –, tramvaiul 21 (care parcă îți trece prin cap în fiecare seară, în drum spre depou), fără bunica.

Unde au fugit toți șoimii patriei?

Eu sunt la grădiniță. Ea e Eliza. Eliza e prietena mea. Mama îmi zice:

— Educatoarele tot îmi spun că părinții s-au săturat să audă doar de Adina și de Eliza, de Eliza și Adina. Ca și cum alți copii nu mai există acolo în afară de voi...

— Care educatoare? întreb.

Mama se preface că nu știe.

— Tovarășa Turcitu?

— Turcitu e la grupa mică. Dar nu cred că ea a zis.

— Tovarășa Vornicu? întreb iar.

— E la grupa mare. O să fii acolo anul viitor.

— Tovarășa Dușa? întreb cu spaimă.

— Nu cred că a zis așa ceva tovarășa Dușa, mă asigură mama.

O iubesc foarte mult pe tovarășa Dușa. Are părul lung până la mijloc, ca o zână și nu poate citi o carte decât cu o lupă, atât de prost vede. E cea mai bună tovarășă pe care pot s-o am.

Odată, mă culcasem de după-masă și nu puteam să adorm. Așa că am fost de mai multe ori la toaletă. Mi-e frică de toalete. La cealaltă grădiniță, din Popa Tatu, aveau toalete mici, ca pentru copii. Aveam și scăriță cu trei trepte ca să ajungem la ele. Aici, pe Calea Moșilor, sunt toalete pentru oameni mari. Pot să mă așez, dar acolo jos, sub mine, e ca un lac. Nu pot să trag apa, că vine peste mine, ca o cascadă. O să iasă toată apa aia din lac și o să ne înecăm toți copiii de la grădiniță.

Așa că nu fac pipi, nu trag apa. Mă întorc la dormitoare. Vreau să-i spun Elizei că am văzut un șarpe mare în lac, însă Eliza doarme.

Vine la mine la pat tovarășa Dușa.

— Vrem să facem piesa *Veronica* la serbare. Ne-am gândit ca tu să fii Veronica.

Tac.

— E un rol greu. Crezi că poți?

Zic că da.

Duminică, merg cu Anton în Herăstrău. El mi-arată păsări, copaci, flori, iar Casa Scânteii se vede mare, dincolo de lac. Acolo lucrează el.

Eu mă tot gândesc la tovarășa Dușa și la faptul că mi-a zis să fiu Veronica.

Ne întoarcem acasă cu autobuzul. În autobuz, cânt un cântec de la grădiniță. Anton îmi zice:

— Nu mai cânta, că-i deranjezi pe oameni!

O tanti zice:

— Lăsați-o, domnule, să cânte! La ce vremuri trăim... lăsați copilul să cânte!

Asta n-am înțeles atunci, am înțeles mai târziu.

Ne întoarcem acasă. Mama a gătit și ne așteaptă cu masa. Mama nu gătește decât duminica sau atunci când sunt gaze. Avem ciorbă, mâncare de cartofi cu carne și prăjitură cu vișine.

— Mamă, eu nu mănânc ciorbă!

De puțină vreme, îi spun mamei „mamă“, pentru că așa spun copiii de la grădiniță. Toți au mamele lor, așa că trebuia să am și eu o mamă. Înainte de grădiniță, îi spuneam „Doina“, și lui Anton – tot „Anton“.

— De ce nu mănânci ciorbă?

— Nu-mi place ciorba.

— Parcă-ți plăcea, spune mama Doina, nervoasă, gata să arunce ciorba în chiuvetă.

— Nu-mi place ciorba de la grădiniță. E scârboasă. Are șerpi prin ea.

Mama se îmbunează și mă mângâie.

— Lasă c-o să-i spun lui tovarășa Dușa să nu-ți mai dea ciorbă! De acum încolo, la grădiniță o să mănânci doar felul doi, bine?

— Bine! Și vreau ca Anton să te părăsească pe tine și să se mărite cu tovarășa Dușa, zic eu.

Mama se uită la Anton. Anton râde. Mama plânge un pic. Mama nu știe că tovarășa Dușa mi-a zis să fiu Veronica. Zice că-i pare rău că plânge și că e obosită. Mama tot timpul e obosită. Se duce să

doarmă în dormitor. Eu și Anton ascultăm discuri cu povești. Oh, Farizada, surâs trandafiriu...

Mă duc la grădiniță.

— Eliza, eu de azi nu mai mănânc ciorbă.

— Și de ce nu mai mănânci?

— Pentru că mama mea a zis așa și pentru că are șerpi în ea...

Vezi, e important să ai o mamă! Eliza are doar un bunic care vine s-o ia. N-o știu pe mama ei, nu-l știu pe Antonul ei. E un copil rătăcit.

La prânz, ne punem la masa cea lungă. Copiii se bat între ei cu cocoloașe de pâine. Bucătăreasa cea grasă aduce ciorbele la toți. A mea nu e.

Stau pe scăunel, în față cu masa goală.

— Ce ți-am zis? Îi spun Elizei, care e lângă mine.

Nu mă aude, e deja cu lingura în ciorbă.

E sâmbătă după-masă și ne pun la televizor, în sala cea mare. Noi, copiii din toate grupele, ne târâm pe jos, pe covor, ca râmele. Televizorul ori e închis, ori defect. Acum merge. Tovarășa Turcitu, care e directoare, zice că trebuie să ne uităm la televizor. Că e înmormântarea tovarășului Brejnev, președintele Uniunii Sovietice.

— Ce-ai mai învățat la grădiniță? mă întreabă Anton în Herăstrău, pe o bancă.

— Am învățat despre tovarășul Brejnev, care a murit, răspund.

— Aha, v-au pus înmormântarea la televizor. Și cine a fost tovarășul Brejnev? mă întreabă Anton.

— Un nene care a fost președintele Uniunii Sovietice.

— Și ce-ai văzut la televizor?

— Păi, mulți oameni cu flori, un sicriu pe care îl duceau pe stradă, o femeie care plângea...

— Ia! Se aude pițigoii! zice Anton, uitându-se spre copaci.

Da, se aude.

— Ce zice?

— Opinci-opinci-opinci! cânt eu.

— Nu! zice Anton. Ascultă mai bine, e țâța-vară, țâța-vară!

— Țâța-vară! Țâța-vară! cânt eu, în jurul băncii.

— O să avem o iarnă ușoară, zice Anton. Suntem în decembrie și pițigoii... ia! Țâța-vară!

În drum spre casă, găsim trandafirii dinspre Televiziune. Sunt îmbobociți și înghețați. Luăm câțiva pentru mama.

Mama e croitoreasă – îmi face rochia pentru serbare. Eu voi fi Veronica. Voi avea o rochie verde și părul prins în codițe, cu pamioane galbene, din hârtie creponată. Eliza va fi motanul Dănilă. Va avea mustăți. De-abia aștept!

— Eu știu și rolul lui Eliza, îi zic mamei și încep să cânt. *Eu sunt motanul Dănilă, de șoricei nu mi-e milă!*

Îmi fac mustăți din coji de cartofi, din bucătărie.

Brusc, se ia lumina. Mama coase pe întuneric, la lumânare. Nu mai e timp. Serbarea va fi a doua zi.

Eu și Anton ne băgăm sub plăpumi în camera mică. Facem noi pe discurile, dacă nu e curent.

— Am făcut treabă bună, nu, băieți? zice Ali Baba.

— Da, șefule! zic eu și cei 40 de hoți.

*

Uniforma mea de Șoim al Patriei e mereu curată, spălată și călcată. Tovarășa Dușa mi-a dat voie să vin doar cu ea la grădiniță, să nu mai port niciodată șorțulețul bleu, cu fundiță roșie, al copiilor de la grupa mică.

Mama îmi bagă la spălat uniforma de șoim. Vin și eu la grădiniță în șorțuleț, o dată pe an. Și tocmai atunci...

Tovarășa Turcitu:

— Copii, azi avem o acțiune. Vom merge la Monumentul Eroilor, ca să vedem cum vor fi făcuți pionieri copiii din clasa a II-a. Vor primi onorul din partea Șoimilor Patriei de la grădinița noastră.

Doar că eu nu sunt șoim, sunt în șorțulețul meu bleu. Tovarășa Dușa îmi zice:

— Nu te supăra! Doar că s-a întâmplat astăzi să nu fii îmbrăcată în șoim... Nu-i nicio nenorocire, vei merge data viitoare!

Rămân la grădiniță, cu grupa mică și cu bucătăresele. Merg la toaletă și din chiuvetă încep să iasă niște pești mari, verzi. Apa dă pe dinafară! Ne vom îneca toți copiii de la grădiniță. Mi-e frică.

Vin Anton și mama să mă ia de la grădiniță. E o zi frumoasă de primăvară. Zic că vom merge în Herăstrău și că ne vom da cu hidrobicicleta pe lac. Ei sunt veseli.

Dar mama nu vine niciodată în Herăstrău! Iar cu Anton nu mă duc decât duminica. Ce le-a venit să mergem acum? Dacă vor să mă arunce în lac și să mă înece?

Nu le spun nimic, dar tac tot timpul. Mama mă întreabă de ce tac. Nu răspund.

În stația de la Eminescu, autobuzul nu mai vine. Când vine, nu putem să urcăm. Sunt oameni pe scări și nu se închid ușile.

Anton îl înjură pe tovarășul Nicolae Ceaușescu. Mama se sperie și-l trage de mână.

— Taci din gură, că te leagă!

Apoi se uită la mine:

— Și tu să nu spui nimic la grădiniță!

Nu spun.

Vine alt autobuz și ne urcăm, cu chiu, cu vai.

În parc, mama mă întreabă dacă m-a supărat cineva la grădiniță. Ridic din umeri.

— Ce are copilul ăsta?

Ajungem la hidrobiciclete. Anton ia una roșie. Hidrobicicleta cea roșie se leagănă pe lac. Lacul e negru și miroase urât. Anton îmi întinde mâna ca să urc în hidrobicicletă.

Mă trag înapoi.

— Eu nu merg. Mergeți voi!

Și încep să plâng.

— Adina, ce-ai pățit? De ce plângi?

— Dacă... vreți să mă aruncați în lac ca să scăpați de mine?

Mama se uită speriată, când la mine, când la Anton.

— Cum poate să-ți treacă prin cap așa ceva? mă ceartă ea. Tu ești copilul nostru și te iubim.

Începe și ea să plângă. Anton nu plânge, dar e trist. Mă simt vinovată.

Nu ne mai dăm cu hidrobicicleta. Mergem la roata mare.

În drum spre casă, cânt din Alis:

— *Poate că nu mai sunt Alis! Poate sunt colega mea Ada... Bine, dar cum arată Ada? E o fetiță cu părul frumos pieptănat și prins cu două funde. Nu, nu ești Ada. Poate sunt Mebel. Mebel spune cel mai frumos poezia cu crocodilul. Spune-o și tu!*

Sunt îmbrăcată în șoim și mergem la școala de lângă biserica Silvestru, ca să-i vedem pe elevii din clasa I.

— Și voi, la anul, veți fi în clasa I, așa că e bine să vedeți cum e la școală... spune tovarășa Vornicu.

Ajungem la școală. Elevii stau în băncile lor, noi stăm în spatele clasei, cu tovarășele noastre. Ei au ora de citire și citesc Abecedarul. Sunt la litera E. Pe tablă sunt desenate mai multe litere și cuvinte.

— Cine poate citi cuvintele de pe tablă? îi întreabă tovarășa lor.

— Ra-me, ne-ne... sar eu din spate.

— Me-re, E-ne! zice și Doru-motoru' de la noi.

Elevii din clasa I se întorc și se uită urât.

Ce plicticos e la școală!

Pe drumul înapoi spre grădiniță, mergem doi câte doi pe Calea Moșilor. Eu și Eliza suntem primele și ne ținem de mână. După noi, vin încolonați Șoimii Patriei. În spate sunt tovarășa Vornicu și tovarășa Turcitu.

Oamenii de pe stradă se uită la noi. Ce frumoși sunt Șoimii Patriei!

Eliza îmi zice:

— Hai să fugim!

Eu nu zic nimic. Eliza fuge și mă trage de mână după ea. Eu fug de nevoie. Fug după noi toți Șoimii Patriei. În spate, fug și tovarășele noastre.

— Nu mai fugiți! Opriți-vă!!! strigă tovarășa Vornicu.

Nu mai poate fugi după noi. E bătrână, gâfâie și își duce mâna la inimă.

Oamenii de pe stradă se uită speriați: unde fug toți Șoimii Patriei?

La grădiniță, eu și Eliza suntem pedepsite. Tovarășa Dușa se uită la mine cu mustrare:

— Adina, ai făcut tu așa ceva?

Încep să plâng.

Toți copiii se joacă fericiți în curte, numai eu și Eliza stăm la colț, cu spatele la ei. Eu plâng, Eliza tace. Nu-i cinstit să mă pună la colț! N-am fost pusă la colț niciodată. Eu știu cele mai frumoase poezii. Eu cânt cele mai frumoase cântece. Eu știu să citesc cuvintele cu litere de tipar – m-a învățat o fetiță de la grupa mare. Eu am fost Veronica. N-am ce căuta la colț!

La masa de prânz, nu primim mâncare până nu ne cerem iertare.

— Copii, Adina și Eliza vor să vă spună ceva!

Nu mai plâng, dar sughit și am ochii roșii.

— Îmi cer iertare că am fugit pe stradă. N-am vrut să fug și să le supăr pe tovarășa Vornicu și pe tovarășa Turcitu!

— Și promit că n-o să se mai întâmple altă dată... spune tovarășa Vornicu.

— Promit că n-o să se mai întâmple, spun eu repede.

Am scăpat! Sunt iertată. Mi se aduce ciorba. Au uitat că eu nu mai mănânc ciorbă, dar de data asta mănânc, ce să fac? Sughit și mai tare de la ciorbă și-mi vine să vomit.

Eliza n-a vrut să-și ceară iertare. Stă îmbufnată și nemâncată. Îi dau eu pâine pe ascuns.

Gata, s-a terminat cu grădinița! Sunt cu Anton în Herăstrău, pe bancă. E vară.

— Sigur nu vrei să mai stai un an la grădiniță? Tovarășa Turcitu a zis că poți să mai stai un an la ea, în grupa mare.

Nu, nu vreau, m-am plictisit de grădiniță.

— Vezi că la școală e mai greu. N-o să mai fii numai tu vioara întâi.

Vreau să merg la școală.

Anton stă pe bancă și bea o bere. E vesel.

— Vezi să nu-i spui lui Doina că am băut bere!

S-o creadă el că n-o să-l spun!

— Ia, se aude cucul!

— Cu-cu, cu-cu! cânt eu în jurul băncii și dau din aripi.

— Nu mai cânta, numără de câte ori cântă cucu, ca să vedem cât o să trăim!

Număr cu voce tare.

— Cu-cu unu, cu-cu doi, cu-cu trei...

O să trăim o mie de ani în lumea asta mică, doar a noastră, care nu se va schimba niciodată.